

Tvoje prvé pracovné miesto EURES

Cielený program mobility

Príručka pre
záujemcov
o zamestnanie
a zamestnáva-
teľov

eures.europa.eu
ec.europa.eu/social/yourfirsteuresjob

Sociálna Európa

Tvoje prvé pracovné miesto EURES

Cielený program mobility

Uľahčenie

– pohybu a práce

– zamestnávania mladých ľudí
v Európe

Európska komisia

Generálne riaditeľstvo pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie

Útvar C3

Rukopis dokončený v januári 2015

EURES je sieť spolupráce medzi Európskou komisiou a verejnými službami zamestnanosti z členských štátov EHP (28 krajín EÚ a Nórsko, Island a Lichtenštajnsko a iné partnerské organizácie) na podporu mobility pracovníkov. EURES je jedna z troch osí programu EaSI – programu EÚ v oblasti zamestnanosti a sociálnej inovácie na obdobie rokov 2014 – 2020.

Táto publikácia vznikla s finančnou podporou z programu Európskej únie v oblasti zamestnanosti a sociálnej inovácie EaSI (2014 – 2020).

Ďalšie informácie nájdete na adrese: <http://ec.europa.eu/social/easi>

Európska komisia ani žiadna osoba konajúca v jej mene nenesie zodpovednosť za možné použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii.

© Fotografie na titulnej strane: iStockphoto, Getty Images

Pre akékoľvek použitie alebo reprodukciu fotografií, na ktoré sa nevzťahujú autorské práva Európskej únie, je potrebné získať povolenie priamo od držiteľa/držiteľov autorských práv.

***Europe Direct je služba, ktorá vám pomôže nájsť odpovede
na vaše otázky o Európskej únii.***

**Bezplatné telefónne číslo (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(* Za poskytnutie informácií sa neplatí, podobne ako za väčšinu hovorov (niektorí mobilní operátori, verejné telefónne automaty alebo hotely si však môžu účtovať poplatok).

Viac doplňujúcich informácií o Európskej únii je k dispozícii na internete. Sú dostupné cez server Európa (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2015

ISBN 978-92-79-43438-9

doi:10.2767/67217

© Európska únia, 2015

Rozmnožovanie je povolené len so súhlasom autora.

Obsah

Cielený program mobility s názvom Tvoje prvé pracovné miesto EURES – čo to je?	5
Riešenie nezamestnanosti mladých	6
YfEj: služby zamestnanosti a kontaktné údaje	7
Aké sú podmienky? Ako sa možno zúčastniť?	8
Mladí ľudia	8
Zamestnávateľia	9
Aké pracovné umiestnenia sú prípustné?	10
Postupy týkajúce sa cezhraničných pracovných miest, stáží a odbornej učňovskej prípravy.	11
Vyslaní pracovníci v protiklade s mobilnými pracovníkmi	11
Finančná podpora pre mladých	12
Kto spĺňa podmienky?	12
Aké náklady sa uhrádzajú?	13
Finančná podpora pre MSP (zamestnávateľov)	18
Ďalšie podporné opatrenia.	21
Prípravné školenie (jazyková alebo iná príprava)	21
Podpora mentora	21
Platby účastníkom	22
Prehľad pravidiel programu YfEj.	23
Glosár	25
Užitočné referencie	27

Cielený program mobility s názvom Tvoje prvé pracovné miesto EURES – čo to je?

Tvoje prvé pracovné miesto EURES (YfEj) je cieľný program mobility, ktorý má pomôcť **mladým štátnym príslušníkom** ktorejkoľvek z 28 krajín EÚ a krajín Európskeho združenia voľného obchodu/ Európskeho hospodárskeho priestoru (EZVO/EHP)⁽¹⁾ (Nórsku a Islandu) vo veku 18 až 35 rokov pri hľadaní pracovného umiestnenia (pracovného miesta, stáže alebo odbornej učňovskej prípravy) v inej krajine EÚ, EZVO/EHP, než je krajina ich pobytu. Program zároveň pomáha aj **zamestnávateľom**, najmä malým a stredným podnikom (MSP), nájsť pracovnú silu, ktorá zaujme ťažko obsaditeľné pracovné miesta.

Program YfEj nadväzuje na úspešné trojročné prípravné opatrenie s rovnakým názvom a podobnými cieľmi, ktoré Európska komisia začala uplatňovať v roku 2012.

Program YfEj sa realizuje v rámci osi EURES v európskom programe v oblasti zamestnanosti a sociálnej inovácie (EaSI) na roky 2014 – 2020, ktorý predstavuje európsky finančný nástroj priamo pod správou Európskej komisie, ktorý má prispievať k vykonávaniu stratégie Európa 2020. Mimoriadna pozornosť sa okrem iných priorít venuje aj zraniteľným skupinám, ktorými sú napríklad mladí ľudia, a podporuje sa udržateľná zamestnanosť vysokej kvality. Cielový program mobility v rámci programu EaSI má odskúšať inovačné metódy, ktorými sa má realizovať cezhraničná pracovná mobilita a riešenie potrieb špecifických cieľových skupín, hospodárskych odvetví, povolání alebo krajín.

Pracovné umiestnenie vždy trvá minimálne šesť mesiacov a je založené na oficiálnej pracovnej zmluve, ktorú mladý človek uzavrie so zamestnávateľom. Prijatý uchádzač má nárok na odmenu, informácie o svojich právach a primeranú sociálnu ochranu. Prednosť sa dáva mladým ľuďom, ktorí pracovnú príležitosť v inej krajine hľadajú **prvýkrát**. Podmienky podpory z programu YfEj však môžu splniť aj záujemcovia o prácu, ktorí v minulosti študovali alebo pracovali v inej ako vo vlastnej krajine.

Podobne ako jeho predchodca, aj program YfEj sa vykonáva formou každoročných výziev na predkladanie návrhov. Realizujú ho verejné služby zamestnanosti, ktoré patria do siete EURES. Zúčastniť sa môžu aj iné organizácie pôsobiace na trhu práce. Tieto služby musia uplatňovať pravidlá programu, môžu však použiť rôzne metodiky.

Geografický záber programu YfEj

Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Nemecko, Estónsko, Írsko, Grécko, Španielsko, Francúzsko, Chorvátsko, Taliansko, Cyprus, Lotyšsko, Litva, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Holandsko, Rakúsko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko, Fínsko, Švédsko, Spojené kráľovstvo a Island a Nórsko (krajiny EZVO/EHP).

„Rozhodla som sa prísť do Nemecka, lebo si tu vysoko cenia odborníkov, ako som ja. Hoci ide o prvú prácu v nadväznosti na moje štúdium, nemeckí zamestnávateľia radi vyškolia ľudí a nechajú si ich aj po príprave.“

Rosa Corchero, počítačová technička zo Španielska pracujúca v Nemecku.

⁽¹⁾ Island a Nórsko v súlade s Dohodou o EHP.

Riešenie nezamestnanosti mladých

Cieľom programu YfEj je poskytnúť cenné pracovné a vzdelávacie skúsenosti pre mladých ľudí v čase, keď nezamestnanosť ľudí vo vekovej kategórii 15 až 24 rokov viac než dvojnásobne presahuje celkovú mieru nezamestnanosti obyvateľstva.

Nezamestnanosť mladých ľudí v Európe je veľmi vysoká. Miera nezamestnanosti mladých v krajinách EÚ-28 v novembri 2014 dosiahla úroveň 21,9% v porovnaní s 10-percentnou celkovou nezamestnanosťou obyvateľstva. Niektoré členské štáty s veľmi vysokou mierou nezamestnanosti mladých ľudí, ako napríklad Grécko, Chorvátsko a Španielsko, aj napriek tomu zaznamenali výrazne nižšie úrovne v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi. Zdá sa, že ľudia vo veku 15 až 24 rokov sú zvlášť zraniteľní, čo sa týka odradenia od nástupu do zamestnania. To platí najmä pre ženy. Ďalším problémom sa zdá integrácia dospelých starších ako 25 rokov na trhu práce. Hospodárska kríza ich tvrdo zasiahla a nedávne oživenie zatiaľ nepocítili.

Hoci program YfEj nedokáže vyriešiť všetky nerovnosti trhu práce, môže poskytnúť riešenie tým, že mladým ľuďom uľahčí nadobudnutie pracovnej skúsenosti v inom členskom štáte. Zároveň tak pomôže splniť cieľ – dosiahnuť v EÚ 75% zamestnanosť osôb vo veku 20 až 64 rokov do roku 2020, ktorý sa stanovil v stratégii rastu Európa 2020.

Nový program nadväzuje na skúsenosti z prípravného opatrenia YfEj v súvislosti s efektívnosťou služieb

zameraných na hľadanie na mieru prispôbeného vhodného pracovného miesta a služieb pracovného umiestňovania v kombinácii s finančnou podporou. Z hodnotenia programu YfEj vyplýva, že program je významný a inovačný nástroj v boji proti nezamestnanosti mladých, na riešenie kvalifikačného nesúladu a zintenzívnenie pracovnej mobility v Európe. Program YfEj sa vzájomne dopĺňa aj s inými vnútroštátnymi a európskymi programami mobility⁽²⁾.

Stručný prehľad: výsledky prípravného opatrenia YfEj (rozpočet EÚ na roky 2011 – 2013)

Činnosti v rámci prípravného opatrenia YfEj sa začali vykonávať v roku 2012. Zvolilo sa celkovo 15 projektov. V období rokov 2012 až 2014 sa v rámci programu uskutočnilo približne 3400 pracovných umiestnení. Väčšina išlo o pracovné miesta pre mladých ľudí, ktorí boli v čase prijatia nezamestnaní. Z hľadiska umiestnení patrili medzi najúspešnejšie odvetvie informácie a komunikácia, administratívne a podporné služby, ľudské zdravie a sociálna starostlivosť. Väčšina mladých uchádzačov, ktorí si napokon našli prácu, mala menej ako 27 rokov. Mladí ľudia zamestnaní prostredníctvom programu YfEj mali zväčša ukončené aspoň stredoškolské alebo učňovské vzdelanie. K trom najčastejšie prijímajúcim krajinám v tomto období možno zaradiť Spojené kráľovstvo, Nemecko a Španielsko. Tri najčastejšie vysielajúce krajiny boli: Španielsko, Poľsko a Švédsko.

(2) <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=993&langId=sk>

YfEj: služby zamestnanosti a kontaktné údaje

Program YfEj realizujú verejné služby zamestnanosti, ktoré patria do siete EURES, v spolupráci s inými organizáciami EURES – ďalej označovanými ako „služby zamestnanosti pre program YfEj“.

Celkovú politickú a finančnú zodpovednosť za program YfEj nesie Európska komisia. Zodpovedá aj za propagáciu programu, usmerňovanie a podporu implementačných organizácií a za celkové monitorovanie a vyhodnocovanie činností.

Za priebeh činností uvedených v tejto príručke sú zodpovedné služby zamestnanosti pre program YfEj. Riadia sa pevnými cieľmi a **pre mladých ľudí aj zamestnávateľov** zabezpečujú **informácie, nábor, vyhľadanie vhodného miesta a uchádzača,**

predbežné umiestnenie, umiestnenie na trhu práce a podporu po umiestnení. Všetky služby zamestnanosti pre program YfEj sa venujú voľným pracovným miestam, nie všetky však musia pokrývať umiestnenia na stáže alebo odbornú učňovskú prípravu. Dostupnosť takýchto umiestnení alebo ich podpora sa teda môže líšiť a môže byť obmedzená.

Možnosti pracovného umiestnenia a pohybu pracovnej sily sú do veľkej miery určené potrebami a podmienkami trhu práce, ktoré sa postupom času môžu meniť. Program YfEj nedokáže zaručiť, že každému mladému záujemcovi o prácu zabezpečí miesto, stáž alebo učňovskú odbornú prípravu v inom členskom štáte alebo že každému zamestnávateľovi poskytne mobilných pracovníkov, ktorých hľadá v zahraničí.

Ďalšie informácie o službách zamestnanosti pre program YfEj, ich podporných činnostiach a kontaktné údaje sa uvádzajú na adresách:

<http://eures.europa.eu>

<http://ec.europa.eu/social/yourfirsteuresjob>

„Prekážky brániace vycestovať často prevážia nad motiváciou presťahovať sa do zahraničia za prácou. Možnosť poskytnutia finančnej podpory je pre obidve strany zásadná. Program YfEj bol nápomocný, čo sa týka riadenia logistiky a nákladov na presťahovanie.“

Giambattista Bufalino, personálny riaditeľ v maltskej spoločnosti LB Group, ktorá sa venuje internetovým hazardným hrám.

Aké sú podmienky? Ako sa možno zúčastniť?

Program TMS-YfEj má osloviť mladých uchádzačov o prácu a spoločnosti (najmä MSP), ktoré chcú obsadiť voľné pracovné miesta z krajín EÚ, EZVO/EHP⁽³⁾. Na nasledujúcich stranách sú vysvetlené pravidlá účasti a požiadavky týkajúce sa **pracovných miest**, ako aj **stáží** a **učňovskej odbornej prípravy**.

Mladí ľudia

Program YfEj je otvorený pre **ľudí vo veku 18 až 35 rokov**, ktorí sú štátnymi príslušníkmi členských štátov EÚ, EZVO/EHP, majú v nich riadny pobyt a hľadajú prácu, stáž alebo učňovskú odbornú prípravu v inom členskom štáte EÚ, EZVO/EHP, ktorý nie je ich krajinou pobytu.

Napriek tomu, že prechod zo štúdia do pracovného života sa obyčajne uskutočňuje vo veku 18 až 24 rokov, uvedená veková kategória bola zvolená preto, lebo mnoho mladých ľudí sa borí s prekážkami pri hľadaní práce ešte aj v období tesne pred 30. narodeninami, ba aj neskôr. Prekážkou pre túto generáciu je často neistý trh práce a prekvalifikovanosť.

V čase podania žiadosti musí mať každý žiadateľ 18 až 35 rokov. Uchádzač spĺňa podmienky ponuky pracovných miest, stáží alebo učňovskej prípravy a finančnej podpory, ak sa prihlásil pred dovŕšením veku 36 rokov.

Profil uchádzača o zamestnanie

Program YfEj nie je určený výhradne osobám, ktoré si hľadajú prvú prácu. Oprávnení sú všetci mladí ľudia, ktorí spĺňajú uvedené kritériá, bez ohľadu na stupeň vzdelania, skúsenosti s prácou/odbornou prípravou alebo ekonomické či sociálne podmienky. Jedinou podmienkou je splnenie špecifikácií pracovného miesta a dodržanie pracovnoprávných predpisov prijímajúcej krajiny. Prihlásiť sa môžu mladí ľudia s vysokou aj nízkou kvalifikáciou.

Kontrolný zoznam žiadateľa

- Štátny príslušník a osoba s riadnym pobytom v niektorej krajine EÚ-28 alebo EZVO/EHP (Island a Nórsko).
- Vek 18 až 35 rokov v čase podania žiadosti.
- Záujem o prácu, stáž alebo odbornú učňovskú prípravu v inej krajine EÚ, EZVO/EHP.
- Uchádzač o prácu alebo záujemca o zmenu práce, nie nevyhnutne uchádzač, ktorý po prvýkrát podáva žiadosť o **mobilitu**.
- V čase podania žiadosti môže mať vysokú alebo nízku kvalifikáciu.
- Pracovná prax je vítaná, ale nie nevyhnutná.

Informácie o **prechodných** ustanoveniach pre pracovníkov z Chorvátska sa uvádzajú na adrese:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=sk&catId=466>

„Program je neuveriteľne užitočný a vrelo ho každému odporúčam. Sťahovanie nebolo ľahké, pretože v Grécku mám ešte rodinu a priateľku, ale mám pocit, akoby som začal nový život za najlepších možných okolností.“

Alexandros Giannoulakis, ošetrovateľ z Grécka vo Fínsku.

⁽³⁾ Oprávnené krajiny sú uvedené v časti **Cielený program mobility: Tvoje prvé pracovné miesto EURES – čo to je?**

Zamestnávateľa

Do programu YfEj sa môžu zapojiť všetky právne zriadené podniky, predovšetkým MSP, ale aj iné organizácie z krajín EÚ a EZVO/EHP. Finančnú podporu však môže získať len MSP.

Do programu sa môžu zapojiť aj podniky zo Švajčiarskej konfederácie, Lichtenštajnska⁽⁴⁾ alebo z tretích krajín, **pokiaľ sú právne zriadené v ľubovoľnej krajine EÚ a EZVO/EHP.**

Všetky organizácie musia dodržiavať pracovno-právne a fiškálne predpisy platné v krajine, v ktorej sú zriadené.

Pracovné umiestnenie v európskych inštitúciách a orgánoch a iných medzinárodných politických, ekonomických, spoločenských a vedeckých organizáciách (napríklad v OSN, OECD, Rade Európy a pod.) či v nadnárodných regulačných orgánoch a ich agentúrach nie je oprávnené. Tieto kritériá sa vzťahujú aj na siete, platformy alebo iné podobné organizácie financované zo zdrojov EÚ.

Dôraz na malé a stredné podniky

Na účely programu YfEj sa MSP definuje ako podnik najviac s 250 zamestnancami. Hlavnou cieľovou podnikovou skupinou sú práve takéto spoločnosti vzhľadom na ich prínos k európskemu hospodárskemu rastu, a to najmä pri vytváraní pracovných

miest. MSP predstavujú 99 % podnikov a vytvárajú viac ako 66 % celkovej zamestnanosti (88,8 milióna zamestnancov v EÚ-28 v roku 2013). Sú hlavným motorom hospodárskeho rastu, inovácií, zamestnanosti a sociálnej integrácie. Zabezpečujú dve z troch pracovných miest v súkromnom sektore a majú viac ako polovičný podiel na pridanej hodnote generovanej podnikmi v EÚ.

Zlepšenie zručností, inovácia a internacionalizácia sú rôzne faktory, ktoré môžu pomôcť malým a stredným podnikom prekonať hospodársku krízu. Talentovaných pracovníkov niekedy treba prijať z iných členských štátov. MSP však len zriedka prijímajú pracovníkov, štážištov alebo učňov z inej krajiny. Hlavný vplyv na menšie spoločnosti majú ťažkosti spojené s nákladmi na sťahovanie alebo zabezpečenie služby zaškolenia a mentora, ktoré mobilným uchádzačom uľahčujú integráciu.

Finančná podpora poskytovaná v rámci programu YfEj je určená v zásade na nábor a lepšiu integráciu talentovaných mladých ľudí z iných krajín EÚ, EZVO/EHP.

Ďalší zamestnávateľa

Do programu YfEj sa môžu zapojiť aj veľké spoločnosti alebo iné organizácie, ktoré spĺňajú podmienky, ale nespĺňajú definíciu MSP, ako aj služby zamestnanosti konajúce ako zamestnávateľa. Ich účasť však bude **bez** finančnej podpory z programu YfEj. Takíto zamestnávateľa už väčšinou majú dobre fungujúce služby integrácie pracovníkov a mentorstva.

⁽⁴⁾ Krajiny EZVO nezúčastňujúce sa na programe YfEj.

Aké pracovné umiestnenia sú prípustné?

Podmienky podpory v rámci programu YfEj spĺňajú pracovné umiestnenia, ktoré sú obsadené osobou, „ktorá vykonáva skutočnú a aktívnu prácu pod vedením niekoho iného, za ktorú je platená“. Tento postup je vymedzený v oznámení Komisie z roku 2010 s názvom Potvrdenie významu voľného pohybu pracovníkov a zakotvený v európskej judikatúre.

Pracovné miesto je zamestnanecká pozícia v akejkoľvek organizácii, stáž a odborná učňovská príprava (pracovná prax) sa vzťahujú na obmedzené obdobie praktickej prípravy strávené na pracovisku. (Všetky pojmy sú bližšie vysvetlené v glosári hlavných pojmov a skratiek na stranách 25 a 26.)

Služby zamestnanosti pre program YfEj uprednostňujú voľné pracovné miesta a nie všetky sa venujú umiestneniam na stáže alebo odbornú učňovskú prípravu. Dostupnosť takýchto pracovných umiestnení alebo ich podpora sa teda môže líšiť a môže byť obmedzená. Uchádzači si musia v tomto smere vyhľadať ďalšie informácie prostredníctvom služieb zamestnanosti pre program YfEj.

Všeobecné pravidlá

V programe YfEj vzniká nárok na podporu v zásade pri každom pracovnom mieste, stáži alebo odbornej učňovskej príprave bez ohľadu na odvetvie hospodárstva alebo vnútroštátny regulačný rámec. Program YfEj sa však **nevzťahuje** na stáže a odbornú učňovskú prípravu, ktoré tvoria súčasť povinných požiadaviek na odbornú certifikáciu (ako bežná prax v regulovaných povolaniach, napríklad v práve, medicíne a architektúre).

V čase nástupu na pracovné miesto, stáž alebo odbornú učňovskú prípravu by uchádzač mal byť nezamestnaný – inak povedané bez zmluvného záväzku voči akémukoľvek zamestnávateľovi, či už v krajine svojho pobytu, alebo inde.

Prípustné pracovné umiestnenia musia vo **všetkých** prípadoch spĺňať tieto požiadavky:

- nachádzať sa v krajine EÚ, EZVO/EHP, ktorá nie je krajinou pobytu mladého uchádzača o prácu, stážistu alebo učňa;
- zahŕňať otvorené a transparentné informácie o právach a povinnostiach stážistu/učňa, zamestnávateľa, ďalších zainteresovaných strán na trhu práce, prípadne aj vzdelávacej organizácie/organizácie odbornej prípravy;
- byť v súlade s vnútroštátnymi pracovnoprávnymi predpismi a predpismi o sociálnej ochrane a zabezpečovať primeranú ochranu a výhody (napr. sociálne zabezpečenie, zdravotné a úrazové poistenie) pre mobilných pracovníkov a mobilných stážistov a učňov;
- zabezpečiť odmenu a písomnú zmluvu;
- v pracovnej zmluve vymedziť profesijné ciele (alebo ciele učňovskej prípravy), dĺžku trvania zmluvného vzťahu, pracovný čas, práva a povinnosti, odmenu a poskytovanie sociálneho zabezpečenia;
- trvať najmenej **šesť mesiacov**;
- musí ísť o pracovné umiestnenie na plný **alebo** čiastočný úväzok (najmenej 50% ekvivalentu plného pracovného úväzku).

Osobitné pravidlá pre **stáže a odbornú učňovskú prípravu**:

Zúčastnené organizácie alebo iné hostiteľské organizácie by mali byť ochotné prijímať stážistov alebo učňov z iných členských štátov a spĺňať vnútroštátne predpisy aj požiadavky programu YfEj týkajúce sa stáží alebo odbornej učňovskej prípravy.

Všetci zamestnávateľa, ktorí prijímajú učňa alebo štážiistu prostredníctvom programu YfEj, by mali:

- ponúknuť praktické vzdelávanie a odbornú prípravu, ktoré zlepšujú zručnosti;
- zabezpečiť vhodného odborného tútora/mentora v hosťovskej spoločnosti alebo organizácii po celý čas pracovnej praxe;
- v maximálne možnej miere poskytovať podporu spojenú s usadením sa a logistikou, napríklad pomoc pri hľadaní ubytovania (napr. v mládežníckej ubytovni, hosťovskej rodine alebo byte), umožniť návštevu školského vyučovania pri duálnom systéme prípravy a v prípade potreby zabezpečiť doplnkovú finančnú podporu z vnútroštátnych (verejných alebo súkromných) zdrojov financovania;
- vystaviť osvedčenie alebo písomné vyhlásenie, v ktorom sa oficiálne uznávajú vedomosti, zručnosti a spôsobilosti nadobudnuté počas stáže alebo odbornej učňovskej prípravy, v súlade so zvyklosťami danej spoločnosti/organizácie alebo krajiny.

Kontrolný zoznam zamestnávateľov

- Veľká organizácia alebo MSP právoplatne zriadené v krajinách EÚ, EZVO/EHP.
- Má jedno alebo viacero pracovných miest alebo miest formou stáže alebo odbornej učňovskej prípravy, ktoré chce obsadiť.
- Ochota zamestnať ľudí z inej krajiny EÚ-28 alebo krajiny EZVO/EHP (Islandu a Nórska).
- Ponuka pracovného umiestnenia v súlade s vnútroštátnymi pracovnoprávnymi predpismi alebo predpismi o sociálnom zabezpečení.
- Dĺžka trvania zmluvy minimálne 6 mesiacov, pracovné umiestnenie na plný alebo čiastočný úväzok (= alebo > 50% ekvivalentu plného pracovného úväzku).
- V prípade štážiistov a učňov: schopnosť zabezpečiť praktické osvojovanie si zručností a odbornú prípravu, podporu pri presídlení a po skončení pracovného zaradenia vystaviť osvedčenie/vyhlásenie o získaných zručnostiach a spôsobilostiach.

Postupy týkajúce sa cezhraničných pracovných miest, stáží a odbornej učňovskej prípravy

V programe YfEj sa poskytuje finančná podpora pre zahraničných a cezhraničných mladých mobilných pracovníkov určená na presťahovanie sa do zahraničia, pokiaľ si pracovník v krajine pracovného zaradenia zriadi pobyt (trvalý alebo prechodný).

V prípade skutočných cezhraničných pracovných miest, stáží a odbornej učňovskej prípravy, ktoré nezahŕňajú sťahovanie ani potrebu dvojitého pobytu, však uchádzač nedostane paušálnu sumu na pokrytie nákladov na sťahovanie (ďalšie informácie o finančnej podpore nájdete na strane 13).

To sa týka napríklad uchádzačov, ktorí plánujú pracovať v susednej krajine EÚ, EZVO/EHP bez toho, aby zmenili krajinu pobytu, resp. s takou prácou môžu súhlasiť napríklad formou denného dochádzania. Aj takíto uchádzači však môžu využiť služby pomoci pri hľadaní vhodného pracovného miesta a pracovnom umiestnení, ako aj finančnú podporu na výdavky iného typu.

Vyslaní pracovníci v protiklade s mobilnými pracovníkmi

Program YfEj sa nevzťahuje na pracovné zmluvy, ktoré spadajú do pôsobnosti právnych predpisov EÚ o vysielaní pracovníkov (smernica 96/71/ES).

Vyslaní pracovníci a mobilní pracovníci sú dve odlišné kategórie. „Vyslaný pracovník“ je zamestnaný v členskom štáte, ale jeho zamestnávateľ ho poslal dočasne pracovať do iného členského štátu.

„Mobilný pracovník“ je však na rozdiel od neho osoba, ktorá sa rozhodla odísť do inej krajiny EÚ, EZVO/EHP s cieľom nájsť si tam prácu alebo absolvovať odbornú učňovskú prípravu, t. j. osoba, ktorá prijme pracovné umiestnenie v inom členskom štáte a je tam zamestnaná.

Finančná podpora pre mladých

Finančná podpora z programu YfEj pokrýva časť nákladov hradených účastníkmi, teda mladými ľuďmi a zamestnávateľmi, v súvislosti s činnosťami zahraničného alebo cezhraničného pracovného umiestňovania.

Podobne ako pri iných opatreniach mobility, ktoré spolufinancuje Európska komisia, aj v programe YfEj je jedným z mechanizmov financovania **paušálne financovanie**. Tento spôsob uľahčuje vypočítať výšku grantu pomocou **vopred stanovených sadzieb** pre konkrétne kategórie výdavkov. Zároveň ide o transparentný systém, ktorý zabezpečuje rovnaké zaobchádzanie s príjemcami.

Pri iných kategóriách podpory sa bude vyžadovať predloženie odhadovaného rozpočtu oprávnených nákladov, faktúry alebo dokladu o vzniknutých nákladoch a až potom bude možné výdavky preplatiť.

Kto spĺňa podmienky?

Každý mladý záujemca o prácu spĺňajúci kritériá účasti uvedené na strane 9, ktorý sa zaregistroval v službe zamestnanosti pre program YfEj a podal žiadosť o prácu, stáž alebo odbornú učňovskú prípravu

v inom členskom štáte, môže splniť podmienky náboru a finančnej podpory, ak:

- záujemcu o prácu predbežne vybrali na voľné pracovné miesto v inej krajine EÚ, EZVO/EHP prostredníctvom služby zamestnanosti pre program YfEj;
- služba zamestnanosti pre program YfEj potvrdila, že sa splnili podmienky nároku na financovanie uvedené v tejto príručke.

Podporu z programu YfEj môžu využiť aj takí záujemcovia o prácu, ktorí prechodne žijú v inej krajine EÚ, EZVO/EHP a hľadajú si tam prácu, stáž alebo odbornú učňovskú prípravu. Na tento účel by sa mali zaregistrovať v službe zamestnanosti pre program YfEj a dostať sa do užšieho výberu na prípadné voľné pracovné miesto alebo miesta v príslušnej hostiteľskej krajine. Títo uchádzači spĺňajú podmienky pre všetky kategórie finančnej podpory okrem príspevku na sťahovanie.

Záujemca o prácu sa musí vždy zaregistrovať v službe zamestnanosti pre program YfEj. Registrácia nie je zárukou finančnej podpory. Podmienky získania finančnej podpory nespĺňajú takí záujemcovia o prácu, ktorí si našli pracovné umiestnenie v iných členských štátoch prostredníctvom iných organizácií alebo kontaktov.

Aké náklady sa uhrádzajú?

Finančná podpora sa poskytuje od začiatku, ešte pred nástupom účastníka do práce. Ako už bolo spomenuté, môže mať formu paušálneho príspevku alebo preplatenia skutočných nákladov.

Paušálne príspevky pokrývajú časť nákladov na cestovanie, poistenie a pobyt, ktoré vznikli počas cesty na pracovný pohovor, ako aj výdavky súvisiace s presťahovaním, a to pred vyplatením prvej mzdy. Finančná podpora je splatná bez ohľadu na veľkosť podniku/organizácie zamestnávateľa.

Mladí uchádzači môžu požiadať aj o čiastočné preplatenie nákladov na:

- jazykové kurzy;
- uznanie kvalifikácie a
- mobilitu v prípade osobitných potrieb.

Zodpovednosť za svoje cestovné poistenie nesú uchádzači. Zároveň by mali vlastniť európsky preukaz zdravotného poistenia. Ide o bezplatný preukaz, na základe ktorého máte prístup k nevyhnutnej zdravotnej starostlivosti poskytovanej v štátnych zdravotných

zariadeniach, ak sa dočasne nachádzate v niektorej krajine EHP, a to za tých istých podmienok a za rovnakú cenu (v niektorých krajinách bezplatne) ako osoby poistené v danej krajine⁽⁵⁾.

Vycestovanie na pracovný pohovor do inej krajiny EÚ, EZVO/EHP

Výraz „pracovný pohovor“ sa vzťahuje na individuálny rozhovor s jedným alebo viacerými zamestnávateľmi. Môže zahŕňať aj výberové konanie. Vycestovanie na pracovný pohovor do zahraničia **nie je povinné** – je to len jeden z viacerých postupov výberu.

Vycestovanie na pracovný pohovor do zahraničia nie je ani **právo**, keďže pozvánky sa posielajú až po dohode medzi zamestnávateľmi zapojenými do programu YfEj a príslušnými službami zamestnanosti. V optimálnom prípade pozvú uchádzača len vtedy, ak je vysoká pravdepodobnosť, že bude prijatý, pričom zohľadnia náklady na dĺžku cesty a náklady vzniknuté uchádzačovi o prácu. Uchádzač má možnosť prijať alebo odmietnuť vycestovanie na pracovný pohovor, prípadne navrhnúť inú možnosť, napríklad telefonický pohovor alebo videokonferenciu.

⁽⁵⁾ Blížšie informácie o preukaze a spôsobe jeho získania nájdete na adrese: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=sk>

Príspevok na vycestovanie na pracovný pohovor do inej krajiny EÚ sa môže povoliť len po tom, ako služba zamestnanosti pre program YfEj preskúma skutočnú potrebu náboru u zamestnávateľa (zamestnávateľov), ako aj potenciálny pomer nákladov a prínosov tohto konania.

Ak sa vycestovanie na pracovný pohovor do zahraničia schváli, uchádzač má nárok na pevnú sumu podľa vzdialenosti prekonanej z miesta bydliska na miesto konania pohovoru, ako aj na diéty maximálne na 3 dni. Táto suma predstavuje príspevok na cestovné náklady aj na náklady na pobyt (stravovanie, mestská doprava, telekomunikácie a iné drobné výdavky) vrátane cestovného poistenia a ubytovania (pozri uvedenú tabuľku).

Vycestovanie na pracovný pohovor v domovskej krajine uchádzača

Zamestnávateľia často vycestujú do krajiny pobytu uchádzača, kde uskutočňujú pohovory na veľtrhoch pracovných príležitostí a medzinárodných náborových akciách. Môže ísť o efektívny spôsob, ako zvýšiť počet pracovných umiestnení a zároveň znížiť cestovné náklady uchádzačov.

Napriek úsporám, ktoré táto možnosť ponúka, môžu uchádzačom aj tak vzniknúť značné náklady, a to

najmä v prípade, keď sa pohovor koná v meste vzdialenom od miesta bydliska. Za týchto okolností sa pravidlá týkajúce sa vycestovania na pracovný pohovor do iných krajín EÚ, EZVO/EHP vzťahujú okrem iného aj na prípady vycestovania na pohovor v rámci domovskej krajiny. Uplatňujú sa rovnaké hodnotiace kritériá ako pri vycestovaní na pracovný pohovor do inej krajiny EÚ, EZVO/EHP.

Táto možnosť je zaujímavá predovšetkým pre uchádzačov, ktorí musia cestovať po území veľkých krajín alebo z národných zámorských území na pevninskú Európu.

Výpočet geografickej vzdialenosti od miesta konania pohovoru

Geografická vzdialenosť, ktorá určuje sumu podpory poskytnutej na vycestovanie na pracovný pohovor, sa meria od miesta bydliska (alebo najbližšieho väčšieho mesta) po miesto konania pohovoru (alebo najbližšieho väčšieho mesta).

Ak cesta zahŕňa rôzne miesta v rámci členského štátu alebo niekoľkých členských štátov, povolený príspevok by mal vychádzať zo vzdialenosti medzi miestom bydliska uchádzača a najvzdialenejším miestom konania pohovoru.

Ďalšie možnosti pohovoru

Pracovné pohovory by sa mali vždy, keď je to možné, konať telefonicky alebo prostredníctvom

videokonferencie. Služby zamestnanosti pre program YfEj by mali umožniť prístup k videokonferenčným službám pre mladých uchádzačov alebo zamestnávateľov, ktorí nemajú potrebné vybavenie.

PRÍSPEVOK PRE MLADÝCH ĽUDÍ NA PRACOVNÝ POHOVOR					
Cieľové miesto alebo krajina	Vzdialenosť (km)	Suma (EUR)		Pravidlo pridelenia	Oznamovacie povinnosti
		Cestovné a ubytovanie	Diéty		
Ktorákoľvek krajina EÚ-28 a EZVO/EHP (Island a Nórsko)	0 – 50	0	50/deň 25/½ deň Pozn.: max. 3 dni	pozdvanica na pohovor od zamestnávateľa a súhlas služby zamestnanosti pre program YfEj	vyhlásenie podpísané mladým uchádzačom
	> 50 – 250	100			
	> 250 – 500	250			
	> 500	350			

Príspevok na presťahovanie sa do iného členského štátu

Ak je mladý uchádzač prijatý na pracovné umiestnenie v inom členskom štáte, pred odchodom z krajiny pobytu má nárok na (paušálny) príspevok, avšak až po získaní písomného potvrdenia od zamestnávateľa o ponuke a podrobnostiach pracovnej zmluvy. Tento proces riadia a schvaľujú služby zamestnanosti pre

program YfEj. Príspevok sa líši podľa cieľovej krajiny a pohybuje sa v rozmedzí od 635 EUR do 1 270 EUR. Pokrýva časť nákladov na cestu a pobyt vrátane nákladov na cestovné poistenie a ubytovanie, ktoré vznikli pri usadení sa v cieľovej krajine (neuplatňuje sa na osoby, ktoré dochádzajú cezhranične, ani na uchádzačov, ktorí prechodne žijú v inej krajine EÚ, EZVO/EHP, kde si hľadajú prácu, stáž alebo odbornú učňovskú prípravu).

PRÍSPEVOK PRE MLADÝCH ĽUDÍ NA PRESŤAHOVANIE SA DO INÉHO ČLENSKÉHO ŠTÁTU (PRACOVNÉ UMIESTNENIE)			
Cieľová krajina	Suma (EUR)	Pravidlo pridelenia	Oznamovacie povinnosti
Belgicko	970	po prevzatí zmluvy o pracovnom umiestnení alebo jej ekvivalentu a schválení službou zamestnanosti pre program YfEj	vyhlásenie podpísané prijatým uchádzačom
Bulharsko	635		
Česká republika	750		
Dánsko	1 270		
Nemecko	940		
Estónsko	750		
Írsko	1 015		
Grécko	910		
Španielsko	890		
Francúzsko	1 045		
Chorvátsko	675		
Island	945		
Taliansko	995		
Cyprus	835		
Lotyšsko	675		
Litva	675		
Luxembursko	970		
Maďarsko	655		
Malta	825		
Holandsko	950		
Nórsko	1 270		
Rakúsko	1 025		
Poľsko	655		
Portugalsko	825		
Rumunsko	635		
Slovinsko	825		
Slovensko	740		
Fínsko	1 090		
Švédsko	1 090		
Spojené kráľovstvo	1 060		

Ďalšia finančná podpora

Mladí uchádzači môžu za istých okolností spĺňať podmienky pre doplnkovú finančnú podporu v súvislosti s výdavkami na **odbornú prípravu** alebo **sťahovanie** na účely presťahovania sa do inej krajiny EÚ, EZVO/EHP a na prácu v nej. Táto podpora sa poskytuje formou preplatenia skutočných nákladov a pred vznikom skutočných výdavkov musí byť vždy riadne odôvodnená.

Ak mladý človek potrebuje navštevovať **jazykový kurz**, príslušné náklady môže uhradiť priamo uchádzač alebo služba zamestnanosti pre program YfEj.

Ak sa uchádzač chce presťahovať do inej krajiny EÚ, EZVO/EHP na účely práce, stáže alebo odbornej učňovskej prípravy vo svojom profesijnom odbore u nového zamestnávateľa, možno bude potrebovať uznanie **akademickej alebo odbornej kvalifikácie**.

K cieľom programu YfEj patrí aj podpora rovnosti a začleňovania uľahčením prístupu k mladým ľuďom so špeciálnymi potrebami. Tieto potreby môžu byť zdravotné alebo vyplývať z ekonomického, sociálneho alebo kultúrneho zázemia uchádzačov. Ďalšia finančná podpora sa môže uvoľniť z geografických dôvodov pre uchádzačov, ktorí prichádzajú z najvzdialenejších regiónov Európy alebo z okrajových regiónov a krajín územia EHP, napríklad z Cypru, Malty, severnej Škandinávie, južného Talianska atď. Uchádzačom, ktorí spĺňajú tieto kritériá, môže vzniknúť nárok na doplnkový príspevok na presťahovanie.

Ďalšie informácie o podmienkach oprávňujúcich na podporu možno získať v akejkoľvek službe zamestnanosti pre program YfEj. V tejto tabuľke sa uvádza prehľad finančnej podpory, ktorá je k dispozícii na jazykovú prípravu, uznanie kvalifikácií a doplňujúci príspevok na sťahovanie.

ĎALŠIE PODPORNÉ OPATRENIA PRE MLADÝCH ĽUDÍ			
Opatrenie	Suma (EUR)	Pravidlo pridelenia	Oznamovacie povinnosti
Jazykový kurz	Preplatenie skutočných deklarovaných nákladov max. do 1 270 EUR	Podmienka: predloženie žiadosti o financovanie s opisom prípravy a odhadom nákladov	Úplné zdôvodnenie vzniknutých nákladov, kópia faktúry/dokladu a osvedčenie o absolvovaní prípravy
Uznanie kvalifikácií	preplatenie skutočných deklarovaných nákladov max. do 1 000 EUR	Podmienka: predloženie žiadosti o financovanie s kópiou vnútroštátneho akademického alebo odborného osvedčenia	Úplné zdôvodnenie vzniknutých nákladov, kópia faktúry/dokladu
Doplňujúci príspevok na sťahovanie	preplatenie oprávnených deklarovaných nákladov max. do 500 EUR	Podmienka: predloženie žiadosti o financovanie s kópiou lekárskeho potvrdenia, vyhlásenie o príjme, kópia preukazu totožnosti alebo iný odhad predbežných nákladov, ak je to možné	Vyhlásenie podpísané uchádzačom (v prípade odôvodnenia <i>ex-ante</i> a odhadu nákladov) alebo úplné zdôvodnenie vzniknutých nákladov, kópia faktúry/dokladu v prípade preplatenia skutočných deklarovaných nákladov

Finančná podpora pre MSP (zamestnávateľov)

Zamestnávatelia (MSP), ktorí prijímajú mobilných uchádzačov o prácu, odbornú učňovskú prípravu alebo stáž prostredníctvom programu YfEj, spĺňajú podmienky nároku na finančnú podporu. Táto podpora slúži na pokrytie niektorých nákladov programu integrácie novoprijatého mladého pracovníka, učňa alebo stážistu. V prípade medzinárodného náboru môže vhodná podpora na integráciu po umiestnení pomôcť uchádzačovi prispôbiť sa novému pracovnému umiestneniu.

Požiadavky na integračné programy

MSP (zamestnávatelia) sa môžu **rozhodnúť**, že zorganizujú integračný program, ale MSP môže aj bez ohľadu na toto rozhodnutie využiť služby podpory a náboru v rámci programu YfEj. Na základe potrieb náboru sa MSP môže slobodne rozhodnúť, či požiadava o finančnú podporu z programu YfEj.

Súčasťou integračného programu je úvodná príprava, prípadne v kombinácii s inou podporou po umiestnení,

ktorú zamestnávateľ zabezpečuje pre nového mladého mobilného pracovníka/stážistu/učňa. Cieľom je uľahčiť jeho zaradenie do pracovného života a odstrániť prekážky mobility pracovnej sily.

Integračný program je zvyčajne vymedzený na prvých pár týždňov na danom pracovnom mieste a môže zahŕňať prípravu súvisiacu s prácou alebo jazykový kurz, ktoré sa môžu zabezpečovať externe alebo v rámci podniku/organizácie.

Upozorňujeme, že v prípade stážistov alebo učňov *je získanie pomoci podmienené tým, aby nedochádzalo k prekryvaniu integračného programu a plánovaného programu stáže alebo odbornej učňovskej prípravy*. MSP musí predložiť odôvodnenie žiadosti.

Vzdelávacie prvky integračného programu (napr. úvodná príprava alebo jazykový kurz) by mala podľa možností dopĺňať administratívna podpora a pomoc s presídlením pre novoprijatého pracovníka. Týka sa to najmä stážistov a učňov.

Hoci rozsah a obsah integračného programu by mal určovať zamestnávateľ, program musí **vždy** zahŕňať minimálne prvok vzdelávania alebo odbornej prípravy. Úroveň programu sa tak môže pohybovať od **základnej** (len s jedným vzdelávacím prvkom) až po **komplexnú** (kombinácia modulu odbornej prípravy s administratívnou podporou a pomocou s usadením sa), ktorá sa odporúča pre všetkých prijatých pracovníkov, ale najmä pre štážistov a učňov.

Odporúčaná dĺžka integračného programu

Integračný program sa môže vykonávať v nadväzujúcich alebo oddelených obdobiach, pokiaľ sa začne v prvých troch týždňoch po zaradení do práce, stáže alebo odbornej učňovskej prípravy. Hoci neexistujú nijaké osobitné podmienky týkajúce sa trvania, plán prípravy by mal byť realistický, aby sa dosiahli očakávané výsledky.

Ako získať finančnú podporu

Zamestnávateľ (MSP) splní podmienky financovania, ak odôvodní svoju žiadosť a uvedie náčrt integračného programu. To všetko možno objasniť pri predložení ponuky voľných pracovných miest alebo predbežnom výbere mobilného uchádzača. Potreby prípravy musia byť určené najneskôr vo fáze pracovného pohovoru.

MSP musí predložiť žiadosť so stručným opisom navrhovaného integračného programu skôr, než uchádzač nastúpi do podniku. Všetky žiadosti musí skontrolovať a schváliť príslušná služba zamestnanosti pre program YfEJ, ktorá poskytne všetky potrebné informácie a formuláre žiadostí.

V tejto tabuľke si môžete pozrieť rozpis paušálnych súm platných pre jednotlivé členské štáty podľa charakteru poskytovanej prípravy.

PAUŠÁLNE SADZBY TÝKAJÚCE SA INTEGRAČNÝCH PROGRAMOV MSP PRE PRIJATÝCH MLADÝCH UCHÁDZAČOV*				
Prijímajúca krajina	Základná úvodná príprava (EUR)	Komplexná úvodná príprava (EUR)	Pravidlo pridelenia	Oznamovacie povinnosti
	I	II		
Belgicko	775	970	Podmienka: predloženie žiadosti, ktorú musí schváliť služba zamestnanosti pre program YfEJ	Žiadosť o platbu + podpísaný zoznam účastníkov so stručným uvedením tematického predmetu prípravy a jej trvania
Bulharsko	505	635		
Česká republika	600	750		
Dánsko	1 015	1 270		
Nemecko	750	940		
Estónsko	600	750		
Írsko	810	1 015		
Grécko	725	910		
Španielsko	710	890		
Francúzsko	835	1 045		
Chorvátsko	540	675		
Island	755	945		
Taliansko	795	995		
Cyprus	665	835		
Lotyšsko	540	675		
Litva	540	675		
Luxembursko	775	970		
Maďarsko	525	655		
Malta	660	825		
Holandsko	760	950		
Nórsko	1 015	1 270		
Rakúsko	820	1 025		
Poľsko	525	655		
Portugalsko	660	825		
Rumunsko	505	635		
Slovinsko	660	825		
Slovensko	590	740		
Fínsko	872	1 090		
Švédsko	870	1 090		
Spojené kráľovstvo	845	1 060		

* Sadzby na jedného uchádzača.

Ďalšie podporné opatrenia

Opatrenia uvedené v tomto oddiele zahŕňajú **priamu podporu** pre mladých ľudí a MSP. Mládež však môže mať k dispozícii aj iné podporné služby, ktoré **bezplatne** ponúkajú služby zamestnanosti pre program YfEj.

Existuje možnosť poskytnutia doplnkovej prípravy alebo podpory mentora s cieľom prilákať uchádzačov o prácu, stáž a odbornú učňovskú prípravu, respektíve zlepšiť úspešnosť pracovných umiestnení. Táto podpora môže mať rôzne podoby, pokiaľ sú splnené ciele vzdelávania alebo podpory.

Prípravné školenie (jazyková alebo iná príprava)

Ako sa uvádza na strane 14, uchádzači môžu splniť podmienky na preplatenie nákladov na jazykové kurzy, ktoré si zaplatili z vlastného vrecka. V niektorých prípadoch možno požiadať o pomoc aj príslušné služby zamestnanosti pre program YfEj. Môžu napríklad poskytnúť alebo sprístupniť **jazykovú prípravu alebo inú potrebnú základnú prípravu** s cieľom zlepšiť celkové spôsobilosti uchádzača a jeho adaptabilitu na budúce pracovné miesto, stáž alebo odbornú učňovskú prípravu. Tento druh prípravy sa ponúka predbežne vybranej alebo prijatej mladej osobe, u ktorej sa zistila potreba prípravy.

Prípravné školenie je krátkodobé podporné opatrenie k pracovnému umiestneniu. Rozšírená učňovská príprava alebo príprava na povinné požiadavky odbornej certifikácie sa v rámci programu YfEj nefinancuje.

Podpora mentora

Okrem interného učňovského mentorstva, ktoré ponúkajú zamestnávateľia (ďalšie informácie na strane 19), podporu mentora môžu ponúkať aj služby zamestnanosti pre program YfEj, a to konkrétne pre stážistov a učňov. Ide o voliteľné podporné opatrenie.

Cieľom podpory v osobe mentora je ponúknuť sociálno-pedagogickú podporu a vedenie aj mimo pracovného umiestnenia pre stážistov a učňov, ktorí potrebujú štruktúrovanejšie prostredie, aby uspeli v novej pozícii v hostiteľskej krajine (napr. pomoc s právnymi, inštitucionálnymi, rodinnými alebo inými otázkami v súvislosti s usadením sa v novej krajine). Trvanie a charakter tejto podpory sa môže líšiť v závislosti od potrieb uchádzača.

Ďalšie informácie o **prípravnom školení alebo podpore mentora v rámci programu YfEj** poskytnú príslušné služby zamestnanosti pre program YfEj.

Platby účastníkom

Platby mladým ľuďom by sa mali vykonať čo najrýchlejšie s minimálnym papierovaním.

Mladí uchádzači alebo prijatí pracovníci, štážisti a učni by mali v optimálnom prípade dostať platbu **predtým**, než sa zúčastnia na pracovnom pohovore vo svojej domovskej krajine alebo v zahraničí, a pred presťahovaním sa do zahraničia za pracovnými povinnosťami. To je možné **iba** vtedy, **ak sú splnené podmienky nároku na financovanie** a služby zamestnanosti pre program YfEj **ich potvrdili**.

Platba by sa mala uskutočniť po doručení písomného potvrdenia zamestnávateľa o pohovore so všetkými potrebnými informáciami alebo v prípade pracovného umiestnenia po doručení kópie pracovnej zmluvy od zamestnávateľa alebo pri najmenšom podpísaného záväzku s potvrdením ponuky pracovného miesta/stáže alebo odbornej učňovskej prípravy.

Príspevok na vycestovanie na pracovný pohovor alebo príspevok na sťahovanie budú vyplatené mladým ľuďom len vtedy, ak zamestnávateľ potvrdí, že nevytvoril rezervu na úhradu rovnakých nákladov (zákaz

dvojitého financovania). V tejto súvislosti musia služby zamestnanosti pre program YfEj vopred preveriť výhody poskytované zamestnávateľom.

Zamestnávateľ má poslať dokumenty priamo službe zamestnanosti pre program YfEj. Vo všetkých prípadoch služby zamestnanosti pre program YfEj musia skontrolovať zákonnosť a správnosť predložených dokumentov.

Náklady vzniknuté mladým uchádzačom v súvislosti s jazykovou prípravou sa preplatia po dokončení kurzu.

Podobne aj náklady vzniknuté pri uznávaní kvalifikácie sa preplatia až po tom, ako uchádzač absolvuje požadované postupy týkajúce sa žiadosti o uznanie.

Doplňujúci príspevok na sťahovanie pre mladých ľudí s osobitnými potrebami sa prideluje buď pred vykonaním cesty, alebo po nej. Musí byť založený na žiadosti, ktorá by mala byť podložená podpornými dôkazmi, a to najmä pokiaľ ide o situáciu uchádzača.

Ďalšie podrobnosti o platobných postupoch poskytnú služby zamestnanosti pre program YfEj.

Prehľad pravidiel programu YfEj

V nasledujúcej tabuľke sa uvádza prehľad kritérií týkajúcich sa účasti na programe YfEj, podporných opatrení a možnosti financovania. V rámci programu YfEj sa nebudú uhrádzať ďalšie náklady, ktoré vzniknú iným cieľovým skupinám okrem skupín uvedených v tabuľke.

ČO JE TVOJE PRVÉ PRACOVNÉ MIESTO EURES?	Tvoje prvé pracovné miesto EURES je cieľný program mobility, ktorý má pomôcť mladým ľuďom nájsť si prácu, stáž alebo odbornú učňovskú prípravu v krajine EÚ alebo krajine EZVO/EHP (Island a Nórsko)	
CIEĽOVÉ SKUPINY	Mladí ľudia	Zamestnávateľia
KRITÉRIÁ OPRAVNENOSTI PRE CIEĽOVÉ SKUPINY	<ul style="list-style-type: none"> → vek 18 až 35 rokov v čase podania žiadosti → štátny príslušník krajiny EÚ, EZVO/EHP (Island a Nórsko) s právoplatným pobytom v niektorej z týchto krajín → hľadanie pracovného umiestnenia v inej krajine EÚ, EZVO/EHP (Island a Nórsko) → nie nevyhnutne mobilný uchádzač, ktorý podáva žiadosť prvýkrát → akákoľvek kvalifikácia alebo pracovná prax 	<ul style="list-style-type: none"> → všetky organizácie/podniky právoplatne zriadené v EÚ, EZVO/EHP (Island a Nórsko) bez ohľadu na veľkosť firmy alebo hospodárske odvetvie → súlad s pracovnoprávnymi a fiškálnymi predpismi platnými v krajine, v ktorej sú zriadené → malé a stredné podniky (MSP, t.j. podniky maximálne s 250 zamestnancami) môžu získať finančnú podporu
PRACOVNÉ UMIESTNENIA	<ul style="list-style-type: none"> → pracovné miesta, stáže a odborná učňovská príprava → lokalizácia v krajine EÚ, EZVO/EHP (Island a Nórsko), ktorá nie je krajinou pobytu uchádzača → súlad s vnútroštátnymi pracovnoprávnymi predpismi a právnymi predpismi v oblasti sociálnej ochrany, s povinnosťou poskytovať otvorené a transparentné informácie o právach a povinnostiach strán → zabezpečenie odmeny a písomného zmluvného vzťahu s dĺžkou trvania najmenej 6 mesiacov → pracovné umiestnenie na plný alebo čiastočný úväzok (najmenej 50% ekvivalentu plného pracovného úväzku) → v prípade umiestnení na stáž a odbornú učňovskú prípravu musia byť zabezpečené primerané vzdelávacie ciele a riadne uznanie výsledku (t. j. osvedčenie/písomné vyhlásenie) 	
VÝLUKY	<ul style="list-style-type: none"> → štátni príslušníci, zamestnávateľia a pracovné umiestnenia z Lichtenštajnska, Švajčiarskej konfederácie a tretích krajín → vyslaní pracovníci → pracovné umiestnenia v inštitúciách a orgánoch EÚ alebo v iných podobných medzinárodných organizáciách a agentúrach (napr. OSN, OECD, Rada Európy a pod.) alebo v sieťach a organizáciách financovaných z EÚ → sezónne alebo iné dočasné pracovné umiestnenia s dĺžkou trvania zmluvy menej ako 6 mesiacov → odborná učňovská príprava alebo akákoľvek iná forma podpory prípravy, ktorá je súčasťou požiadaviek na povinnú odbornú certifikáciu, napríklad v prípade zdravotníckych alebo právnických profesií 	

		MLADÍ ĽUDIA		ZAMESTNÁVATELIA	
		Opatrenie	Finančný príspevok (sumy na jedného uchádzača)	Opatrenie	Finančný príspevok (na zamestnávateľa)
PODPORNÉ OPATRENIA	PRIAMA FINANČNÁ PODPORA	Príspevok na vycestovanie na pracovný pohovor (v krajine pobytu uchádzača alebo v inej krajine EÚ, EZVO/EHP)	Od 100 EUR do 350 EUR na cestovné náklady v závislosti od vzdialenosti + diéty	Integračný program pre nového mobilného pracovníka, stážistu alebo učňa Môže obsahovať aspoň jednu z nasledujúcich položiek (základná príprava): → odborná úvodná príprava, → jazykový kurz.	Variabilne od 505 EUR do 1 270 EUR za uchádzača v závislosti od krajiny a typu integračného programu (základný alebo komplexný)
		príspevok na sťahovanie	Variabilne od 635 EUR do 1 270 EUR v závislosti od cieľovej krajiny	Každá z uvedených položiek sa môže kombinovať s administratívnou podporou a pomocou s usadením sa (komplexná príprava).	
		Jazykový kurz	Preplatenie skutočne deklarovaných nákladov max. do 1 270 EUR		
		Uznanie kvalifikácií	Preplatenie skutočne deklarovaných nákladov max. do 1 000 EUR		
		Doplňujúci príspevok na sťahovanie	Replatenie oprávnených deklarovaných nákladov max. do 500 EUR		
	ĎALŠIE PODPORNÉ OPATRENIA	<p>Služby zamestnanosti pre program YfEj môžu poskytnúť komplexný balíček podporných služieb pre mladých uchádzačov na obdobie pred umiestnením a po umiestnení.</p> <p>K dispozícii môžu byť tieto bezplatné služby:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Prípravné školenie (jazyková príprava pred odjazdom alebo po prízjazde alebo iné potreby v rámci prípravy) → Podpora mentora 			

„Jazykové kurzy a vedenie poradcami sa ukázali ako neoceniteľné. Program YfEj bol napokon pôsobivou prípravou na vstup do sveta práce.“

Leonardo Maria De Paolis, taliansky ošetrovateľ prijatý v Spojenom kráľovstve.

Glosár

Cestovné náklady – jednosmerná alebo spätočná cesta z krajiny pobytu do cieľovej krajiny.

Cielený program mobility – na mieru vytvorená iniciatíva, ktorá má riešiť osobitné cieľové skupiny, hospodárske odvetvia, povolania alebo krajiny.

Cieľové skupiny – v tejto príručke sa týmto pojmom označujú mladí ľudia a zamestnávateľia (vo vzťahu k MSP).

DSA (Daily Subsistence Allowance) – diéty.

EaSI – program EÚ v oblasti zamestnanosti a sociálnej inovácie (2014 – 2020).

EURES – sieť spolupráce medzi Európskou komisiou a verejnými službami zamestnanosti (VSZ) krajín EHP zriadená v roku 1993. Do spolupráce EURES sa zapája aj Švajčiarsko. EURES má sieť vyše 1 000 poradcov EURES a webový portál (<http://eures.europa.eu>), kde nájdete príslušné informácie o trhu práce a voľných pracovných miestach v celej Európe. Poskytuje informácie, poradenstvo, vedenie, vyhľadávanie vhodných pracovných miest a pracovné služby pre pracovníkov a zamestnávateľov, ako aj pre všetkých občanov, ktorí chcú využiť právo voľného pohybu pracovníkov v rámci EHP.

EÚ – Európska únia.

EZVO/EHP – EHP bol vytvorený 1. januára 1994 po podpísaní dohody medzi členskými štátmi Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO) a Európskej únie. Islandu, Lichtenštajnsku a Nórsku konkrétne umožňuje zapájať sa do vnútorného trhu EÚ, t. j. využívať právo voľného pohybu tovaru, osôb, služieb a kapitálu medzi všetkými zúčastnenými krajinami. Na základe Dohody o EHP sa na programe YfEj môže zúčastňovať len Island a Nórsko.

FTE (full-time equivalent) – ekvivalent plného pracovného úväzku.

Hľadanie vhodného pracovného miesta – určenie vhodných kandidátov na konkrétne voľné pracovné miesto.

Integračný program – balík pozostávajúci aspoň zo základnej úvodnej prípravy, ktorú zamestnávateľ poskytuje novému mladému mobilnému pracovníkovi s cieľom uľahčiť jeho začlenenie sa do podniku. Balíček musí obsahovať prípravu s ďalšími podpornými službami (alebo bez nich).

Krajina pobytu – krajina, kde má bydlisko budúci mladý pracovník (t. j. miesto uvedené v preukaze totožnosti alebo ekvivalentnom právnom doklade) v čase podania žiadosti o zamestnanie v inom členskom štáte.

Mladí ľudia so špeciálnymi potrebami – v súvislosti s programom YfEj je osoba so špeciálnymi potrebami potenciálnym účastníkom, ktorého individuálna zdravotná, ekonomická a sociálna situácia alebo geografické miesta bydliska si môžu vyžadovať mimoriadnu finančnú podporu, aby sa zabezpečila jeho účasť na aktivite pracovnej mobility.

Mladý mobilný pracovník – mladý človek, ktorý už pracuje alebo bol prijatý do práce v inom členskom štáte EÚ.

Mladý mobilný uchádzač o prácu – mladý Európan, ktorý si hľadá prácu v inom členskom štáte.

MSP – malé a stredné podniky maximálne s 250 zamestnancami.

Nábor – postup, pri ktorom zamestnávateľ prijme uchádzača, a teda dokáže obsadiť voľné pracovné miesto.

Najvzdialenejšie regióny – v Európskej únii sa deväť regiónov klasifikuje ako najvzdialenejšie: Guadeloupe, Francúzska Guyana, Réunion, Martinik, Mayotte a Saint Martin (Francúzsko), Azory a Madeira (Portugalsko) a Kanárske ostrovy (Španielsko).

Náklady na pobyt – náklady spojené s ubytovaním, stravovaním, miestnou dopravou, telekomunikáciou a ďalšie drobné náklady.

Oprávnené náklady – náklady, ktoré s ohľadom na zistené kritériá oprávnenosti možno označiť za špecifické náklady priamo spojené s vykonaním opatrenia.

Paušálne financovanie – financovanie zahŕňajúce osobitné kategórie výdavkov použitím štandardnej paušálnej sumy alebo stupnice jednotkových nákladov.

Pracovná prax – získanie odborných skúseností interným spôsobom ako stážista alebo učeň.

Pracovné miesto – pracovné miesto je platená práca vykonávaná pod niečím vedením.

Pracovné umiestnenie – postup obsadenia voľného pracovného miesta, čiže *de facto* prechod evidovaného uchádzača o prácu alebo záujemcu o zmenu práce do zamestnania.

Príspevok – pevne stanovená peňažná suma.

Služby zamestnanosti pre program YfEj – organizácia trhu práce, s ktorou Európska komisia uzavrela dohodu o grante na realizáciu činností programu YfEj.

Spôsobilosti – preukázaná schopnosť používať vedomosti, zručnosti a osobné, sociálne alebo metodologické zdroje pri práci alebo štúdiu a v profesijnom a osobnom rozvoji.

Stáž – časovo obmedzená pracovná prax, ktorú študenti alebo mladí ľudia, ktorí práve doštudovali, strávia v podniku, orgáne verejnej správy alebo neziskovej inštitúcii, aby získali cenné praktické pracovné skúsenosti, kým nastúpia do riadneho pracovného pomeru (pozri aj heslo Učňovská odborná príprava).

Učňovská odborná príprava – dočasná pozícia v rámci pracovnej praxe v podniku alebo inej organizácii (pozri aj heslo Stáž).

Uchádzač o pracovné miesto – osoba, ktorá žiada o prijatie na jedno alebo viacero voľných pracovných miest.

Uchádzač – mladý záujemca o prácu, ktorý sa hlási na pracovné miesto, stáž alebo odbornú učňovskú prípravu v inej krajine EÚ, EZVO/EHP.

YfEj – Cieleny program mobility – Tvoje prvé pracovné miesto EURES (Your first EURES job).

Zahraničná mobilita pracovnej sily – možnosť presťahovať sa z jedného členského štátu do druhého za pracovnou príležitosťou.

Zručnosti – schopnosť uplatňovať vedomosti a využívať know-how pri plnení úloh a riešení problémov.

Užitočné referencie

Poradenstvo o celoplošných programoch učňovského vzdelávania a stáží:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1045&langId=en>

EaSI – program EÚ v oblasti zamestnanosti a sociálnej inovácie:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1081&langId=sk>

Enterprise Europe Network (podnikateľská podpora pre MSP): <http://een.ec.europa.eu>

Erasmus+: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/index_sk.htm

Erasmus pre mladých podnikateľov: <http://www.erasmus-entrepreneurs.eu/index.php?lan=sk>

Euraxess (informácie a podpora pre výskumných pracovníkov): <http://ec.europa.eu/euraxess/>

EURES (Európsky portál pre pracovnú mobilitu): <http://eures.europa.eu>

Euroguidance (sieť systémov kariérneho poradenstva z celej Európy): <http://euroguidance.eu>

Europass: <http://europass.cedefop.europa.eu/sk/home>

Európsky portál pre mládež: http://europa.eu/youth/EU_sk

Europe Direct (informačná služba pre občanov): <http://europa.eu/europedirect/>

NARIC (brána na uznávanie akademických a profesijných kvalifikácií): <http://enic-naric.net/>

Ploteus (Portál o vzdelávacích možnostiach v Európe): <http://ec.europa.eu/ploteus/sk/home>

Uznávanie odborných kvalifikácií:

http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/index_en.htm

SOLVIT (sieť riešenia problémov): <http://ec.europa.eu/solvit/>

Práca v inej krajine EÚ: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=sk&catId=25>

Vaša Európa (poradenský portál pre občanov a podniky): <http://europa.eu/youreurope/advice/>

Pridajte sa k nám na sociálnych médiách

- EURESjobs
- EURESjob
- EURES (firemná stránka)
- EURES Europe

Zaregistrujte sa na odber nášho bulletinu

<http://bit.ly/1GP0peC>

Dostávajúte novinky pomocou našich správ z RSS

<https://ec.europa.eu/eures/RSSFeed?rssType=public&language=sk>

AKO ZÍSKAŤ PUBLIKÁCIE EÚ

Bezplatné publikácie:

- jeden kus:
prostredníctvom webovej stránky EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- viac kusov alebo plagátov/máp:
na zastúpeniach Európskej únie (http://ec.europa.eu/represent_sk.htm); v delegáciách,
ktoré sídlia v nečlenských krajinách EÚ (http://eeas.europa.eu/delegations/index_sk.htm);
kontaktovaním služby Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_sk.htm);
na bezplatnom telefónnom čísle 0080067891011 (v rámci EÚ) (*).

(* Za poskytnutie informácií sa neplatí, podobne ako za väčšinu hovorov (niektorí mobilní operátori, verejné telefónne automaty alebo hotely si však môžu účtovať poplatok).

Platené publikácie:

- prostredníctvom webovej stránky EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Tvoje prvé pracovné miesto EURES Cielený program mobility

Uľahčenie pohybu a práce/zamestnávania mladých ľudí v Európe Príručka pre záujemcov o prácu a zamestnávateľov

Tvoje prvé pracovné miesto EURES je iniciatíva, ktorú financuje EÚ s cieľom

- pomôcť mladým Európanom nájsť si prácu, prax alebo stáž v inej krajine EÚ;
- pomôcť zabezpečiť malým a stredným podnikom a iným zamestnávateľom prístup k širšej základni talentov.

V praktickej príručke sa píše...

- aké sú požiadavky oprávnenosti a ako sa prihlásiť;
- ako získať finančnú podporu;
- kde možno nájsť ďalšie informácie.

Začnite si hľadať svoje prvé pracovné miesto EURES už dnes!

Táto publikácia je dostupná v elektronickej verzii vo všetkých úradných jazykoch EÚ, ako aj v islandskom a nórskom jazyku.

Ak máte záujem pravidelne dostávať novinky o Generálnom riaditeľstve pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie, prihláste sa na odber bezplatného bulletinu Social Europe na adrese:

<http://ec.europa.eu/social/e-newsletter>

Naše publikácie si môžete zadarmo prevziať alebo sa prihlásiť na ich odber na adrese:

<http://ec.europa.eu/social/publications>

<https://www.facebook.com/socialeurope>

https://twitter.com/EU_Social

